

Zapojení svodičů SPD T1 v neměřené části elektrické instalace do 1000 V dle PNE 33 0000-5 (2. vydání)

PODNIKOVÁ NORMA ENERGETIKY PRO ROZVOD ELEKTRICKÉ ENERGIE:

PNE 33 0000-5 Umístění přepěťového ochranného zařízení SPD typu T1 (třídy požadavků B) v elektrických instalacích odběrných zařízení

PLATNOST:

Od 1. 1. 2008

ODSOUHLASENÍ NORMY:

ČEZ Distribuce, E.ON CZ, E.ON distribuce, PRE distribuce, SSE, ZSE, VSE.

VYMEZENÍ PLATNOSTI:

Tato norma platí pro použití přepěťových ochran SPD typu T1 v části odběrného elektrického zařízení do 1 000 V AC, kterým prochází neměřená elektřina. O nezbytnosti použití přepěťové ochrany pro případ přímých nebo blízkých blesků rozhoduje projektant elektrické instalace na základě požadavků investora. Umístitovat přepěťové ochrany SPD typu T1 v neměřené části elektrické instalace objektu je možné jen tehdy, je-li to nezbytně nutné k realaci koncepce zóny ochrany před bleskem (ČSN EN 62305-4).

PŘEDMĚT NORMY:

Účelem této (normy) je umožnit zapojení svodičů přepětí SPD typu T1 v části odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a tím řešení přepěťové ochrany na úrovni současněho stavu techniky. Zapojení těchto svodičů v neměřené části je možné pouze při dodržení dále specifikovaných podmínek, z nichž na prvním místě je nezbytnost souhlasu příslušného provozovatele distribuční soustavy.

ZÁKLADNÍ POŽADAVKY:

- musí být instalován svodič přepětí **SPD T1 (třídy požadavků B)** na bázi jiskřiště se souhrnnou propustností bleskového proudu **75 kA** nebo **100 kA** pro tři až čtyři pracovní vodiče vlnou **10/350 μs** s podle ČSN EN 62305, nikdy se nelze opírat o výsledky zkoušek vlnou **8/20 μs** nebo jinou!;
- nelze použít svodiče obsahující varistoru ať už samostatně nebo v paralelní nebo v sériové kombinaci s jiskřištěm;

- nepřípustná je schopnost zhášení následních proudu svodičem SPD typu T1 pod **3 kA** - znamená **neúnosně časté přerušení** pojistek v neměřené části instalace, tj. nežádoucí nutnost zásahu v této oblasti;
- skříně pro instalaci ochran před přepětím SPD typu T1 v hlavním rozvodu musí být podle ČSN 33 2130 **plombovatelné**;
- skříně zvolené speciálně pro montáž těchto svodičů byly přezkoušeny **impulzním rázovým proudem 100 kA o tvaru vlny 10/350 μs**. Při této zkoušce je nutné, aby skříně byly osazeny funkčními svodiči. Protokol o zkouškách je povinen předložit výrobce skříní;
- nasazení přepěťových ochran v hlavních rozvodech nesmí snížit izolační hladinu vedení.

VÝHODY UMÍSTĚNÍ SVODIČŮ SPD T1

V NEMĚŘENÉ ČÁSTI INSTALACE:

- potenciál bleskového proudu srovnán na patě objektu;
- hlavní část bleskového proudu je svedena do uzemňovací soustavy.

STAVBY, U KTERÝCH JE INSTALACE VÝHODNÁ:

- rekonstrukce (revitalizace) hromosvodů na panelových (činžovních domech);
- obytné (činžovní), rodinné domy s kabelovými připojkami.

Podniková norma energetiky PNE 33 0000-5 je návodem, jak dosáhnout umístění svodičů SPD T1 v neměřené části instalace.

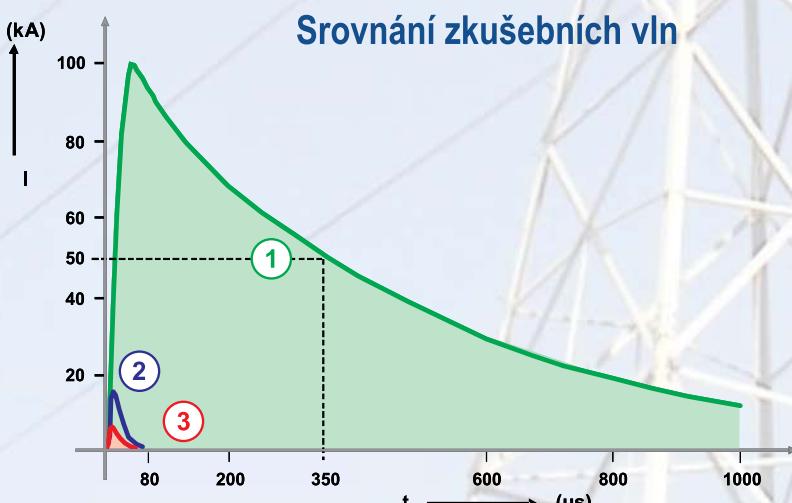
POŽADAVKY NA SKŘÍNĚ S INSTALOVANÝMI SPD T1:

- ve skříních SPD T1 dochází k odvádění bleskových proudu s vysokými vrcholovými hodnotami, které mohou mít velmi nepříznivé:
  - dynamické účinky na vodiče;
  - tepelné účinky;
  - tlakové účinky při vyfukování oblouku.
- protokol o přezkoušení impulzním rázovým proudem 100 kA o tvaru vlny 10/350 μs.
- tyto požadavky se vztahují i na rozváděče a rozvodnice, včetně elektroměrových.

Typy a třídy svodičů SPD dle norem (řady Red / Line) – PNE 33 0000-5, příloha 1

ČSN EN 61643-11: 2001	EN 61643-11: 2001	IEC 61643-1: 1998	E DIN VDE 0675-6 A1, A2: 1996
T1	T1	třída I	třída požadavku B
T2	T2	třída II	třída požadavku C
T3	T3	třída III	třída požadavku D

svodič typu	T1	T2	T3
tvar vlny (μs)	10/350	8/20	8/20
proud	$I_{imp}=100 \text{ kA}$	$I_{sn}=15 \text{ kA}$	$I_{sn}=5 \text{ kA}$
Q (As)	50	0,27	0,1
W/R (J/Ω)	$2,5 \cdot 10^6$	$2,75 \cdot 10^3$	$0,4 \cdot 10^3$
norma	ČSN EN 61643-11 2001		

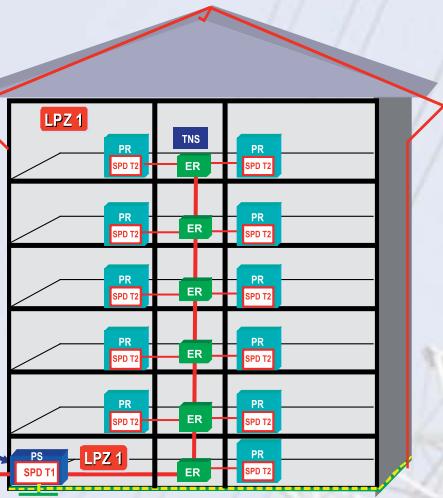

MOŽNÉ PŘÍKLADY ZAPOJENÍ SVODIČŮ SPD T1 V NEMĚŘENÉ ČÁSTI INSTALACE:

- příklad obytného domu s kabelovým přívodem, elektroměry umístěny ve stejném podlaží s byty;
- příklad rodinného domu s elektroměrovým pilířem v oplocení.

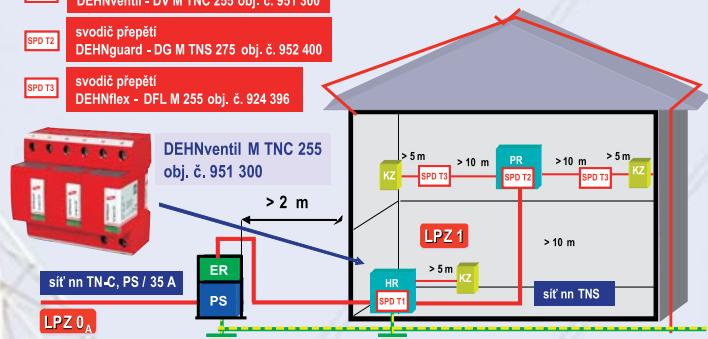
Legenda:

PS	přípojková skříň
ER	elektroměrový rozváděč
PR	podružný rozváděč
SPD T1	svodič bleskových proudů DEHNventil - DV M TNC 255 nebo 3 x DEHNBloc M 1 - DB M 1 255
SPD T2	svodič přepětí DEHNGuard DG M TNS 275
	3 x DEHNBloc M 1 obj. č. 961 120 nebo DEHNventil M TNC obj. č. 951 300
	síť nn TN-C, PS / 35 A
LPZ 0 A	

Legenda:

PS	přípojková skříň
ER	elektroměrový rozváděč
PR	podružný rozváděč
KZ	koncové zařízení
SPD T1	svodič bleskových proudů DEHNventil - DV M TNC 255 obj. č. 951 300
SPD T2	svodič přepětí DEHNGuard - DG M TNS 275 obj. č. 952 400
SPD T3	svodič přepětí DEHNflex - DFL M 255 obj. č. 924 396

PŘÍKLADY SVODIČŮ BLESKOVÝCH PROUDŮ SPD T1:

- DEHNventil - DV M TNC 255

- koordinovaný svodič bleskového proudu bez signalizace: - TNC obj. č. 951 300; - TNS obj. č. 951 400;
- svodič dle ČSN EN 61643-11: Typ 1, 2 (třídy B, C)
- max. přípustné napětí U_c AC : 255 V
- jmen. impulz. proud I_{imp}: 100 kA (10/350 µs)
- maximální impulz. proud I_n: 25/50 kA (8/20 µs)
- ochranná úroveň U_p: 1,5 kV
- schopnost přerušení následného proudu: 50 kA
- zkratová odolnost při max. předjíštění: 50 kA
- nevybavení pojistek od 25 A gL/gG až do 50 kA

- DEHNBloc® M 1 – svodič SPD typu 1

- propustnost bleskového proudu 1-pólově: 50 kA (10/350 µs)
  - schopnost přerušení následného proudu: 50 kA
  - selektivita s předřazenými pojistkami: od 35 A gL/gG
  - ochranná úroveň: 2,5 kV
- energeticky přímo koordinovaný se svodičem přepětí DEHNGuardem **bez** dodatečné tlumivky

DEHNBloc M 1
DB M 1 255 obj. č. 961 120

Pozn.: Parametry svodičů DEHNventilu M a DEHNBlocu M 1 byly ověřeny v nezávislé laboratoři holandské firmy KEMA.

VÝROBCI ROZVÁDĚČŮ:

- DCK Holoubkov Bohemia, a.s.

- Esta, spol. s r.o. Ivančice

- Elplast-KPZ Rokycany, spol. s r.o.

- HASMA s.r.o.

VARIANTY ZAPOJENÍ PŘÍPOJKOVÝCH SKŘÍNÍ SE SVODIČI SPD T1:

- přípojková skříň včetně pojistek nn a svodiče SPD T1 (pro nové stavby);

- přípojková skříň jen se svodičem SPD T1 (pro stávající stavby - tato skříň se připojí paralelně ke stávající přípojkové skřínii).

Pozn.: V uvedených případech jsou skříně umístěny cca 600 mm nad terénem (ideální délka uzemňovacího svodu přepěťové ochrany).

